



TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

TİCARET MÜŞAVİRLERİMİZ İLE ELEKTRONİK SOHBETLER

15 ARALIK 2020

Kiev Ticaret Müşavirliği
Odesa Ticaret Ataşeliği



- Ukrayna Ekonomisi Temel Makroekonomik Göstergeler ve Dış Ticaretimize Bakış
- COVID-19 Ukrayna Ekonomisine Etkisi ve Beklentiler
- Ukrayna Potansiyel Sektörler ve Yatırım
- Fırsatlar, Sorunlar ve Tehditler



T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

UKRAYNA EKONOMİSİ MAKRO EKONOMİK GÖSTERGELER VE DIŞ TİCARETİNE BAKIŞ



Genel Makroekonomik Görünüm ve Dış Ticaret Verileri

Ukrayna

Yüzölçümü-603.628km²
Nüfusu (2019) -42 milyon



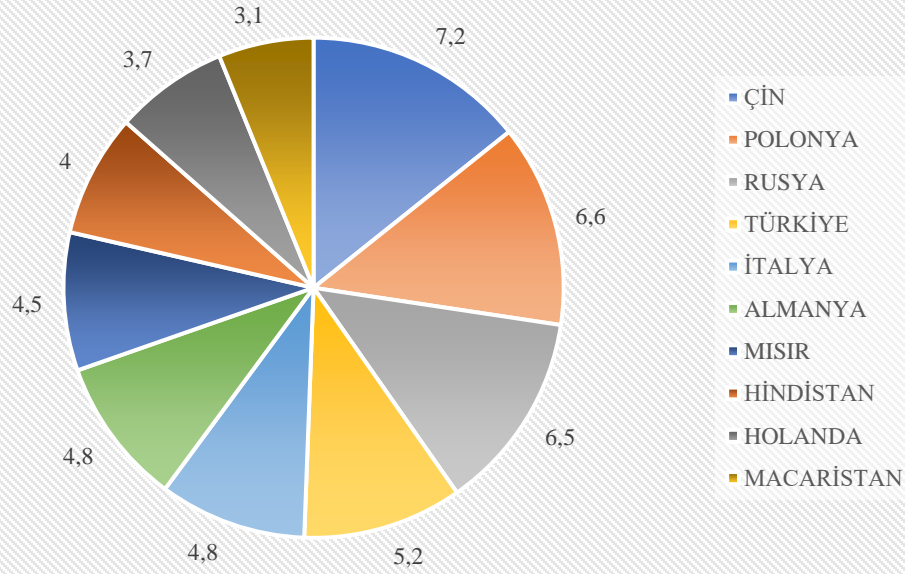
UKRAYNA	2019 (1-12)	2019 (1-9)	2020 (1-9)	2020/2019 % Değişim
GSYİH (Cari Fiyatlar -Milyar \$)	154,1 ¹	35,1 ^{2,4}	32,2 ^{2,3}	-9
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar - %)	3,2	4,7 ²	-11,4 ²	-
Kişi Başına Düşen GSYİH (Cari Fiyatlar - \$)	3.659	830 ^{2,4}	771 ^{2,3}	-7,7
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	7,9	8,8	2,4	-
Cari İşlemler Dengesi (milyar \$)	-4,1	-1,3 ²	1,7 ²	176
İhracat (Milyar \$)	50,1	37,1	35,0	-5,6
İthalat (Milyar \$)	60,7	44,2	37,9	-14,3
Dünya Bankası İş Yapma Kolaylığı Sıralaması 2020	190 ülke arasında 64. yer almaktadır			

1) 2019 yılı Ukrayna Merkez Bankası'nın ortalama Dolar/Hrivna kuru - 25,8
2) Yılın 2. Çeyreği
3) 2020 Yılı 2. Çeyreği Dönemine ait Ukrayna Merkez Bankası'nın ortalama Dolar/Hrivna kuru - 26,91
4) 2019 Yılı 2. Çeyreği Dönemine ait Ukrayna Merkez Bankası'nın ortalama Dolar/Hrivna kuru - 26,56

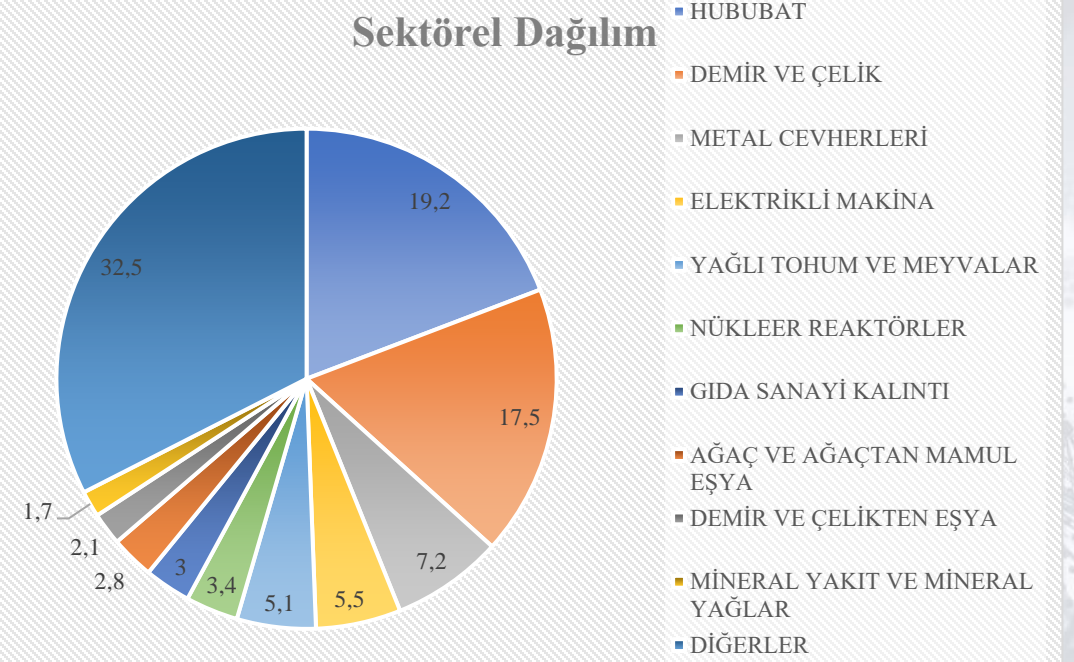


İHRACAT YAPISI (2019)

Ülkesel Dağılım



Sektörel Dağılım



İhracat
2019

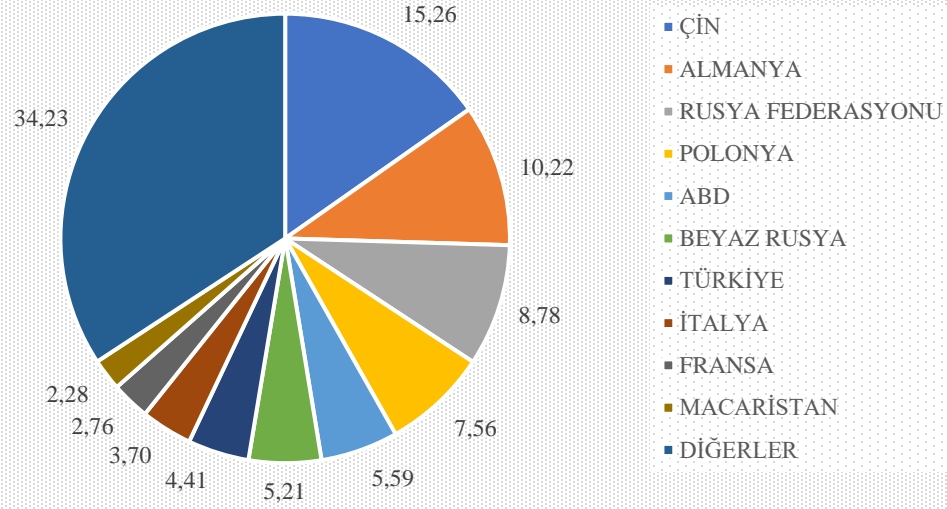
Değer
(Milyar ABD Doları)

50,05

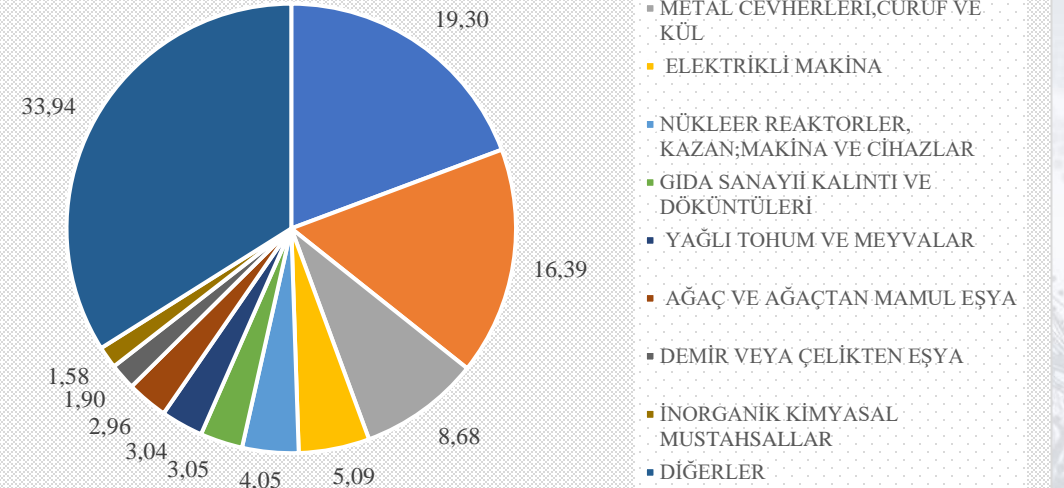


İHRACAT YAPISI (Ocak - Eylül 2020)

Ülkesel Dağılım



Sektörel Dağılım



İhracat
1-9 2020

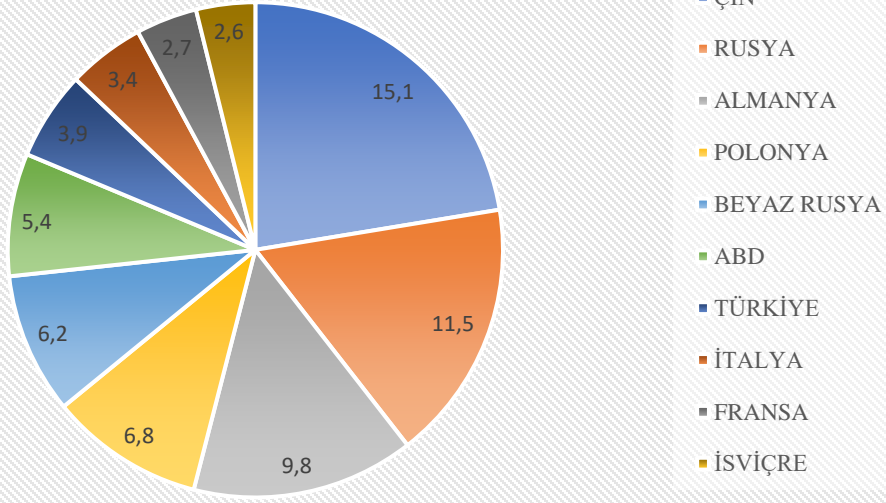
Değer
(Milyar ABD Doları)

35,02

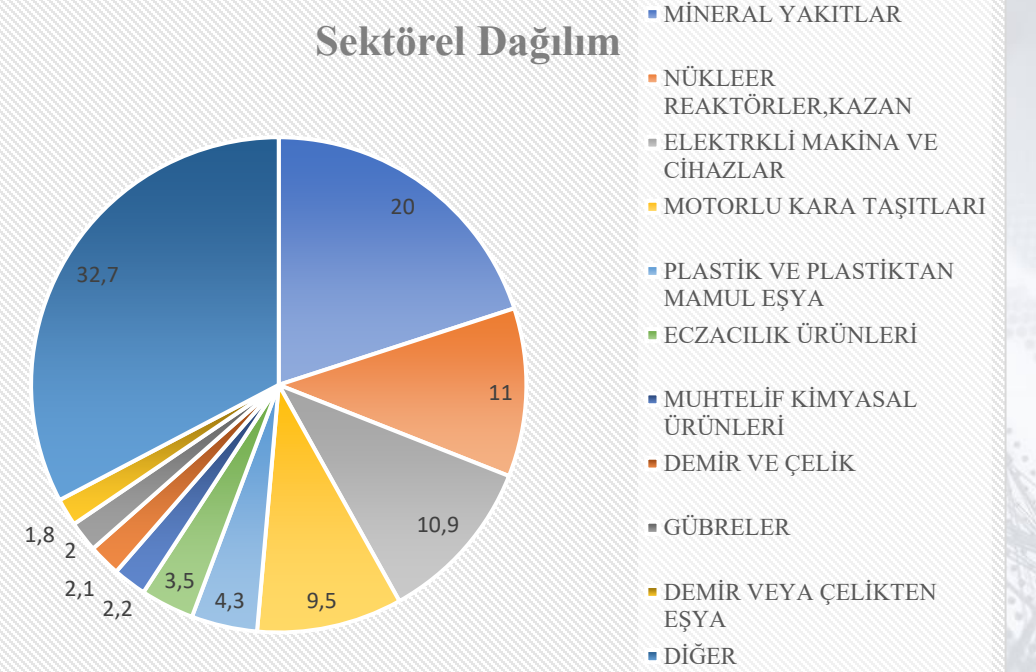


İTHALAT YAPISI (2019)

Ülkesel Dağılım



Sektörel Dağılım



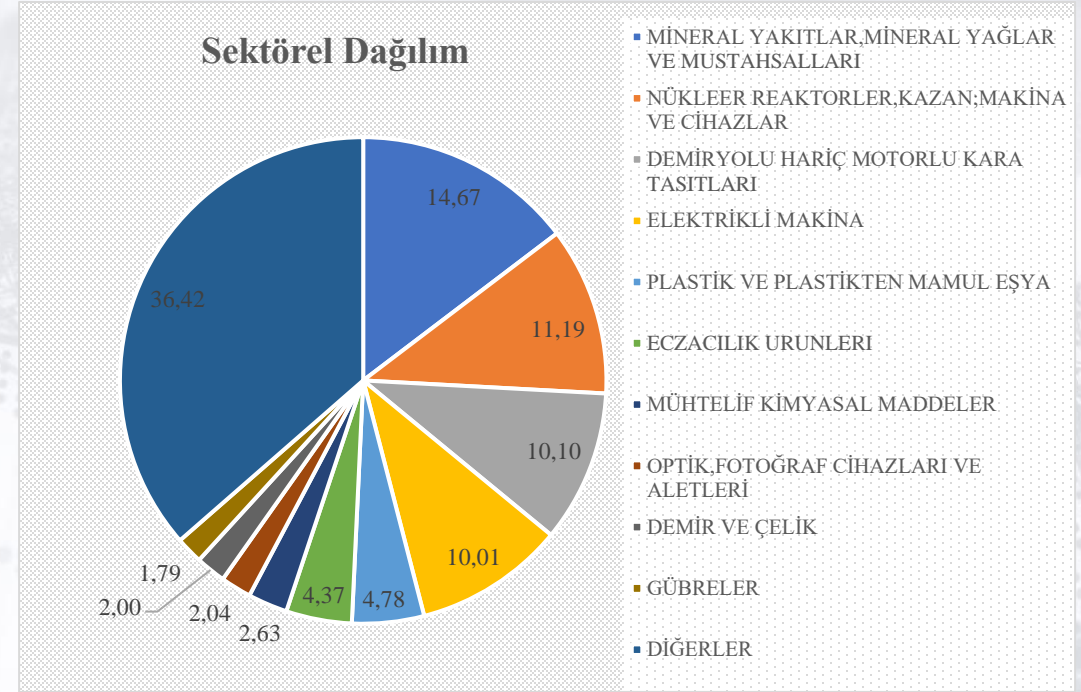
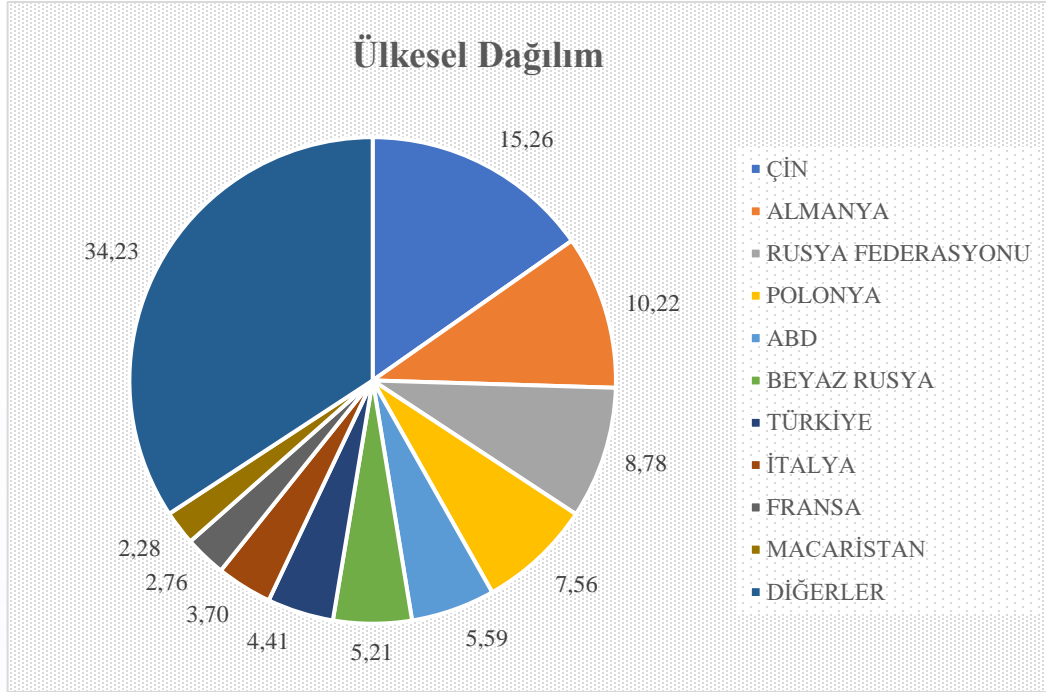
İthalat
2019

Değer
(Milyar Dolar)

60,8



İTHALAT YAPISI (Ocak-Eylül 2020)



İthalat
1-9 2020

Değer
(Milyar Dolar)

37,96



TÜRKİYE'NİN-UKRAYNA'YA İHRACAT VE İTHALATI

	Ukrayna'nın Toplam İhracatı (Milyon \$)	Türkiye'nin Ukrayna'dan İthalatı (Milyon \$)	Tr Pay (%)	Ukrayna'nın Toplam İthalatı (Milyon \$)	Türkiye'nin Ukrayna'ya İhracatı (Milyon \$)	Tr Pay (%)	Türkiye-Ülke Arası Toplam Dış Ticaret Hacmi (Milyon \$)
2019 Yıllık	50.060, 3	2.619, 1	5,2	60.783, 7	2.354, 7	3,9	4.973, 8
2019 (Ocak-Eylül)	37.092,6	1.859,9	5,0	44.191,3	1.444,1	3,3	3.304,0
2020 (Ocak-Eylül)	35.017, 8	1.658, 3	4,7	37.962, 1	1.675, 1	4,4	3.333, 3

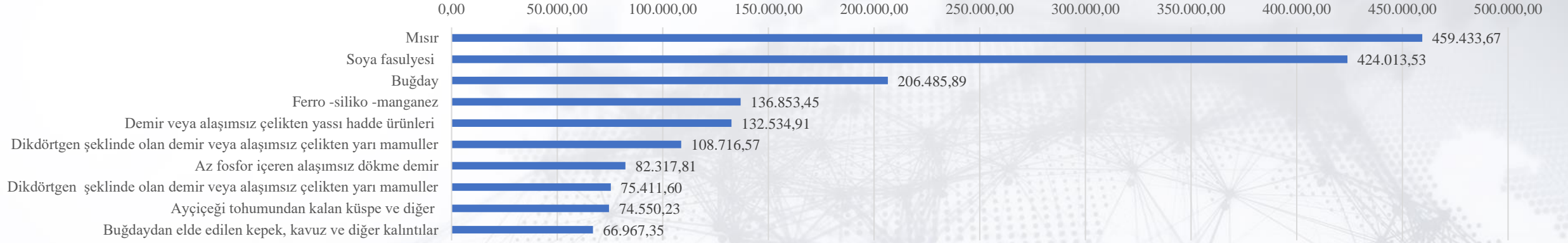
	Ocak-Eylül 2020 / Ocak-Eylül 2019 (%)	2019/2018 (%)
Türkiye'nin Ukrayna'dan İthalatı	-10,8	11,3
Türkiye'nin Ukrayna'ya İhracatı	15,9	37,4



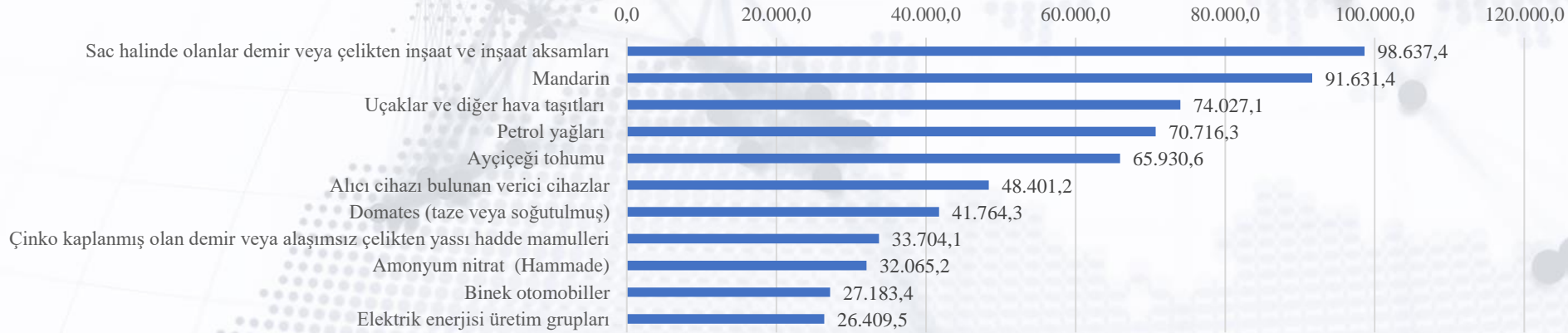
T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

Öne Çıkan Ürünler

2019 yılında Türkiye'nin Ukrayna'dan İthalatında
İlk On Ürün



2019 yılında Türkiye'nin Ukrayna'ya İhracatında
İlk 10 Ürün



Kaynak: Ukrayna Devlet İstatistik Servisi



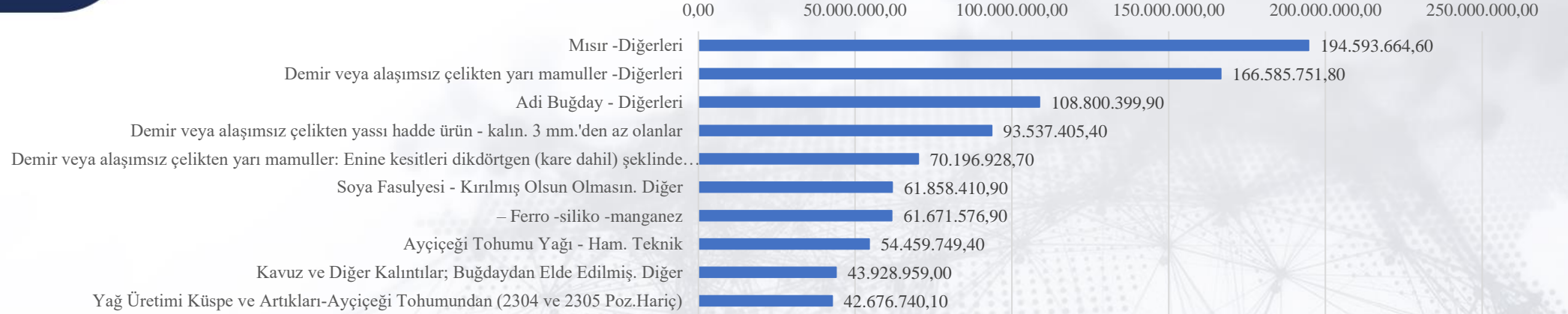
UKRAYNA İTHALATINDA İLK 7 ÜLKE/ 2020 YILI ÇEYREKLER İTİBARIYLA DURUM

			<i>Milyon ABD Doları</i>
Ülke	1.Çeyrek 2020	2.Çeyrek 2020	3.Çeyrek 2020
ÇİN	1.906,7 (%-5.2)	1.740,4 (%-10.2)	2.146 (%-24.8)
ALMANYA	1.458,4 (%6.5)	1017,6 (%-57.7)	1.402.5 (%-10.2)
RUSYA FEREDASYONU	1.209,5 (%-32.8)	986,1 (%-105.2)	1.139.2 (%-39.9)
POLONYA	944,3 (%-0.02)	780,3 (%-19.7)	1.146,3 (%3.3)
ABD	774,4 (%3)	716,4 (%-12.1)	631.1 (%-25)
BEYAZ RUSYA	701,8 (%-7.3)	473,4 (%-81.1)	801.8 (%-31)
TÜRKİYE	600,2 (+%30.8)	494,9 (+%8)	580 (+%8.6)

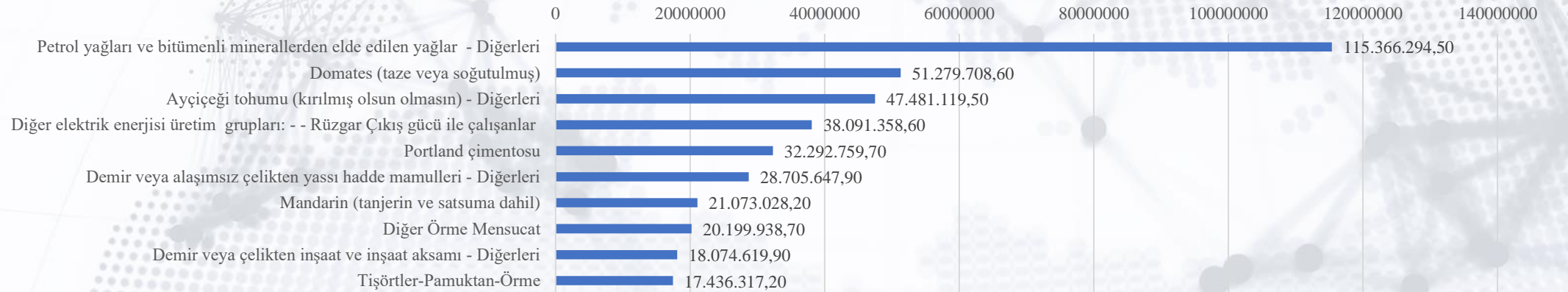


Öne Çıkan Ürünler

Ocak-Ağustos döneminde Türkiye'nin Ukrayna'dan İthalatında İlk 10 Ürün



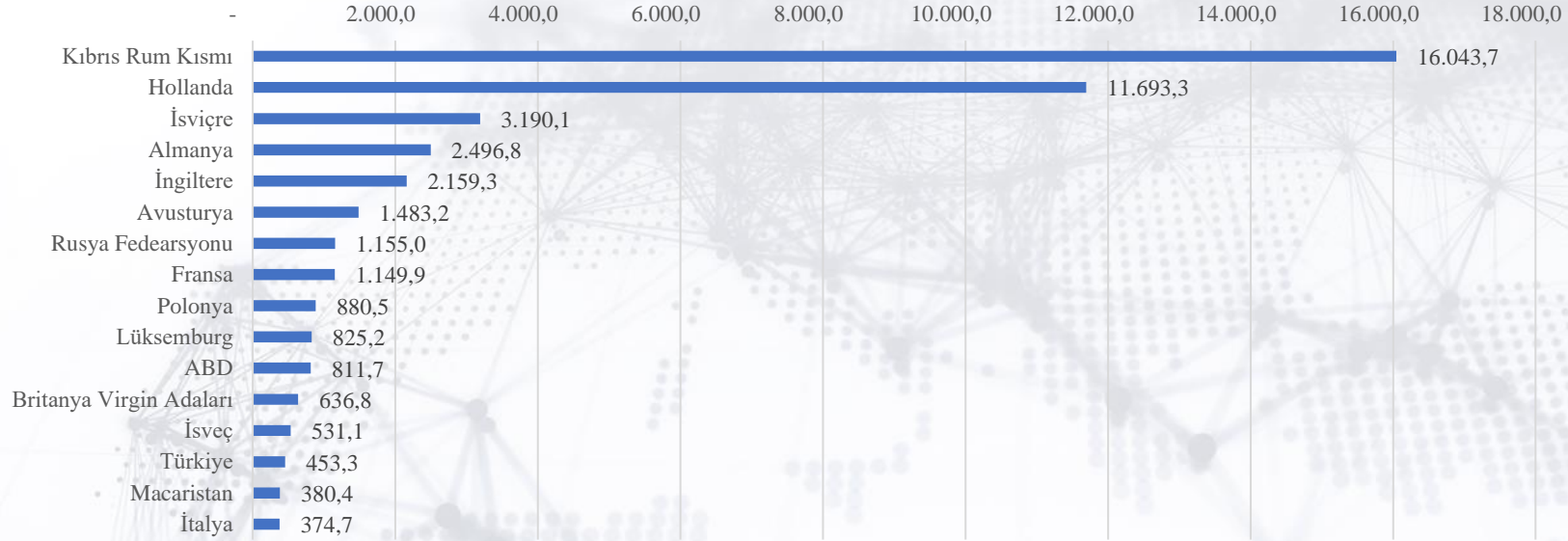
Ocak-Ağustos döneminde Türkiye'nin Ukrayna'ya İhracatında İlk 10 Ürün





UKRAYNA'YA DYY AKIŞLARININ ÜLKE DAĞILIMI 2019

Ukrayna'ya yapılan doğrudan yabancı yatırımları



2019 Türkiye sıralaması: 14

Ukrayna 2020 yılı Yatırım Açığı: 638 milyar dolar

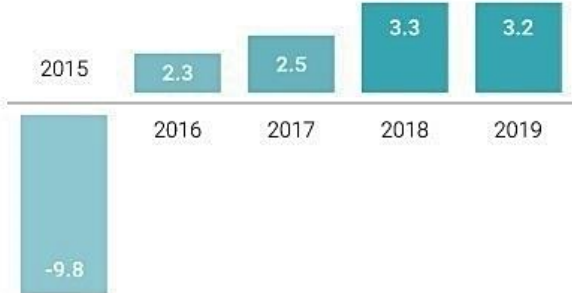
Kaynak: Ukrayna Devlet İstatistik Servisi



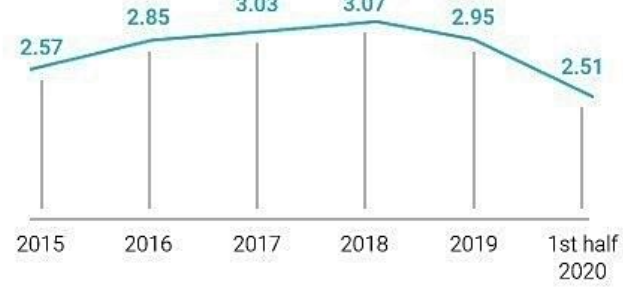
UKRAYNA YATIRIM ORTAMI

GSYH'nın büyümesi (%)

Kaynak: Ukrayna İstatistik Servisi

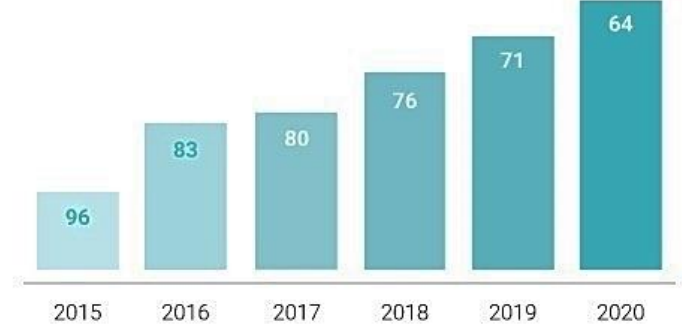


Avrupa İş Birliği, Yatırım Çekiciliği Endeksi (yılın sonu itibarıyla)



İş Yapma Kolaylığı Endeksi

Kaynak: Dünya Bankası



Fitch
Ratings

B; Stable

S&P Global
Ratings

B; Stable

MOODY'S
ANALYTICS

B3; Stable

R&I
Rating and Investment Information, Inc.

B+; Stable

Yatırımcıların Başlıca Endişeleri:

- Yargıya güven eksikliği ve yolsuzluk
- Sık sık değişen mevzuat
- Gevşek ekonomi politikaları
- Bir sonraki kredi diliminde IMF ile bir anlaşmaya varılamaması

Kaynak: Ukrayna Yatırım Ajansı



T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

COVID-19 KRİZİNİN UKRAYNA EKONOMİSİNE ETKİSİ



Covid-19 -Ukrayna Ekonomisine Etkileri

(Uluslararası Kuruluşların Tahminleri)



- **IMF'nin Ukrayna ekonomisine ilişkin 2020 ve 2021 yılı tahminleri:** 2020 yılında %7,2 daralma, 2021'de %3 büyüme (*Ekim 2020 pozitif yönlü revizyon*)



WORLD BANK

- Dünya Bankası tarafından Covid-19 Ukrayna ekonomisindeki etkisi 2020'nin ikinci yarısında azalmasının beklendiğine ancak belirsizliğin yüksek olduğu senaryoda 2020 yılında %5,5'lük bir daralma; 2021'de % 1,5, gerekli reformlar, yolsuzlukla mücadele ve makroekonomik istikrarın korunması koşullarında 2022'de ise % 3,1 büyüyebileceğini öngörmektedir. (*Ekim 2020 Revizyon yavaş toparlanma vurgusu*)
- Ukrayna ekonomisinin geçmiş yıllarda izlenen ihtiyatlı parasal ve mali politikalar nedeniyle Covid-19 krizine güçlü makroekonomik göstergeler ile girdiği belirtilmektedir. Aynı zamanda, Dünya Bankası tarafından ülkede yapısal reformların yavaş uygulanması nedeniyle toparlanmanın 2021'de %1,5 ve 2022'de %3,1 seviyelerinde yavaş olacağı dile getirilmektedir
- Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) Ukrayna GSYH'sına yönelik düşüş beklentisi %5,5 olarak öngörülmektedir. 2021 yılı için ülke ekonomisinde %3'lük bir büyüme öngörülerek toparlanmanın söz konusu olacağı beklentilere yansıtılmaktadır.



European Bank
for Reconstruction and Development

Covid-19 -Ukrayna Ekonomisine Etkileri

Gerçekleşme:
GSYH 2020 yılı Q1 -%1,3 düşüş;
Q2 -%11,4, Q3- % 3,5

Kaynak: Ukrayna Ulusal İstatistik Servisi

Ukrayna Resmi Makamlarının Ekonomik Beklentileri



- **2020 Yılı Bütçe Değişikliği:** 2020 yılı GSYH Beklentisi -%4-9 2020 yılı bütçesi Covid-19 değişikliği İhracat hedefi 59,9 milyar dolar (%5,5 düşüş), ithalat hedefi ise 88 milyar dolar (%10 düşüş)
- **Ukrayna Ekonomik Kalkınma, Ticaret ve Tarım Bakanlığı Tahminleri (2021-2023)**

-Ekonominin 2021'de krizden çıkacağı ve 2022'de istikrarlı büyüme süreci öngörüsü

-2021 yılında GSYH'da büyüme beklentisi %4,6, enflasyon oranı %7,3 seviyesinde olacağı resmi tahminlere yansımaktadır.

- 2022'de ise bu göstergelerin sırasıyla %4,3 ve %6,4 olarak kaydedileceği öngörülmektedir.

-Dış ticaret perspektifindeki tahminlere bakıldığında ise; ülkenin İhracat artışının 2021'de % 2,9; 2022'de %6,4'e çıkacağı beklentiler kapsamındadır.

-Ukrayna'nın İthalat artışına bakıldığında ise %10,6 / %10 bandında bir seyir izleyeceği görülmektedir.

- Ukrayna Hükümet tahminlerine göre ise GSYH'nın 2020 yılında % 4,8 küçüleceği beklentisi halen geçerliliğini korumaktadır. (*Ekim 2020*)
- Ukrayna Merkez Bankası (National Bank of Ukraine) Ekim 2020 raporuna göre, 2020 yılı ilk yarısında Ukrayna'nın GSYİH'nın % 6,5 düşüş kaydedilmiştir. (*Ekim 2020*)



T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

UKRAYNA POTANSİYEL SEKTÖRLER VE GÜNDEMDEKİ YATIRIM KONULARI

Tarım

- Toplam alanının % 70'inden fazlası tarım arazisi
- 42 milyon hektardan 32 milyon hektar tahıl ve sebze yetiştiriciliğine uygun arazi
- Dünya rezervlerinin % 30'unu temsil eden “chornozem” olarak bilinen zengin verimli siyah toprağa sahip
- Ukrayna'nın mevcut tarımsal üretiminin en büyük kısmı buğday, mısır, arpa, ayçiçeği, şeker pancarı, tütün, baklagiller, meyve ve sebzeler dahil olmak üzere çeşitli tahıl ve yem bitkilerinden oluşmakta.

Ukrayna'nın Tarım Sektöründeki Yüksek Katma Değeri Olan Niş Pazarları



No	NİŞ PAZAR ADI	AÇIKLAMA	FİNANSMAN	NEDEN UKRAYNA?
	TARIM TEKNOLOJİLERİ	Sensörler, dronlar ve veri yönetim sistemleri kullanan agritech, Ukrayna'nın tarım sektöründeki potansiyelini ortaya çıkarmasına yardımcı olmaya hazırlanmaktadır.	Ukrayna tarım şirketlerinin ihracat değeri yaklaşık 22 milyar dolar % 25'e kadar net kar marjı.	Ukrayna, dünya popüler tarım ürünlerinin ilk 10 ihracatçı ülkesinden biridir; Ekilebilir tarım arazileri geniş ve verimlidir.
2	KATMA DEĞERLİ GIDA ÜRÜNLERİN İŞLENMESİ	Ukrayna'nın tarım ürünleri ihracatı çoğunlukla hammadde ve yarı mamullerden oluşup, yüksek katma değeri olan ürünlerinin üretimi için büyük fırsatlar bırakmaktadır.	2020 yılına kadar dünya gıda pazarı sanayinin 3,03 trilyon \$ olacaktır; 2018 yılında Ukrayna'da işlenmiş gıda ürünleri üretiminin tutarı 17 milyar dolardır. Brüt kar marjı oranı %40 ile 60 arasında değişmektedir.	Güçlü yerel pazar; İyi gelişmiş tarım sektörü; Nispeten sınırlı sektördeki rekabet.
3	BİYOYAKITLARIN GELİŞTİRİLMESİ	Yenilenebilir kaynaklardan biyoteknolojik süreçleri yoluyla yakıtların üretilmesi.	61 milyon ton brüt potansiyel kömür ; Pazar değeri 2 milyar \$; %30-35oranında net kar marjı.	Düşük maliyeti olan enerji; Toprak verimliliği; Biyoyakıtların kaynağı olan mısır ve ayçiçeğinin bol miktarda bulunması.

Tarım endüstrisinde önde gelen şehirler aşağıda yer almaktadır.

- Kharkiv (insansız hareket etme kapasitesine sahip biçerdöverler, çeşitli traktör modelleri ve motorları)
- Odesa (traktör pulluklar)
- Kropyvnytskyi (ekim makineleri)
- Dnipro ve Ternopil (pancar hasat makineleri)
- Kherson (mısır hasat makineleri)
- Berdiansk (orak makineleri)
- Lviv (tarım makineleri)



T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

Sanayi



Ağır Sanayi- Makine İmalatı

- Ukrayna ağır imalat sektörüne geniş bir makine yapımı işletme ağı sahibi
- Nüfusun % 25'inden fazlası madencilik, demiryolu taşıtları, enerji, tarım ekipmanları, yol yapım ekipmanları, takım tezgahları, uçak motorları ve gıda endüstrileri alanında imalat yapan şirketler tarafından istihdam edilmektedir

Havacılık Sektörü

- Ukrayna aynı zamanda ultra hafif uçaklar, askı planörleri ve yamaç paraşütünün tüm tasarım ve modellerinin üretiminde niş bir pazar
- Özellikle Aeroprakt modelleri çok tanınmış ve ABD, Avustralya, Yeni Zelanda ve birçok Avrupa ülkesinde alıcıları kendine çekmiştir.

Gemi Yapımı

- Ukrayna gemi inşası alanında Avrupa'nın en büyük 10 ülkesi arasında.
- Ülkenin denizcilik endüstrisi çeşitli olup tasarım büroları, araştırma tesisleri, tersaneler ve onarım tesislerini içermektedir.
- Hali hazırda çeşitli gemilerin tasarımı ve inşasıyla uğraşan 35'in üzerinde büyük devlet şirketi bulunmaktadır.



T.C. TİCARET
BAKANLIĞI



Bilgi İletişim Teknolojileri

- Ukrayna'nın IT endüstrisi hizmetler alanında ülke ekonomisinin itici gücü olup yapay zeka, siber güvenlik, nano teknolojilerinden blockchain'deki yüksek ticari girişimler, FinTech, büyük veri yönetimi, bilgisayar oyunları, tarımsal işletme ve e-ticaret gibi çeşitli yatırım fırsatları sağlamaktadır
- Ukrayna'da IT hizmetleri sektörünün değeri 4,5 milyar dolar (90bin+ kişi istihdam, 4000'den fazla Teknoloji Şirketi 18 milyon dolar devlet fonu)



Alternatif Enerji Kaynakları

- Yenilenebilir enerji alanında Ukrayna'daki Türk sermayeli yatırımın 300 milyon dolar olduğu tahmin edilmektedir.
- Ukrayna'nın enerji alanında net İthalatçı konumu/ Biomass ve Bioethanol yatırımları gündemde yer almaktadır.



- Ukrayna'nın oto üretimi yılda yaklaşık 200.000 araç olarak kaydedilmektedir.
- Mevcut üretim var olan potansiyelin 60 kat altındadır.

UkrAutoProm



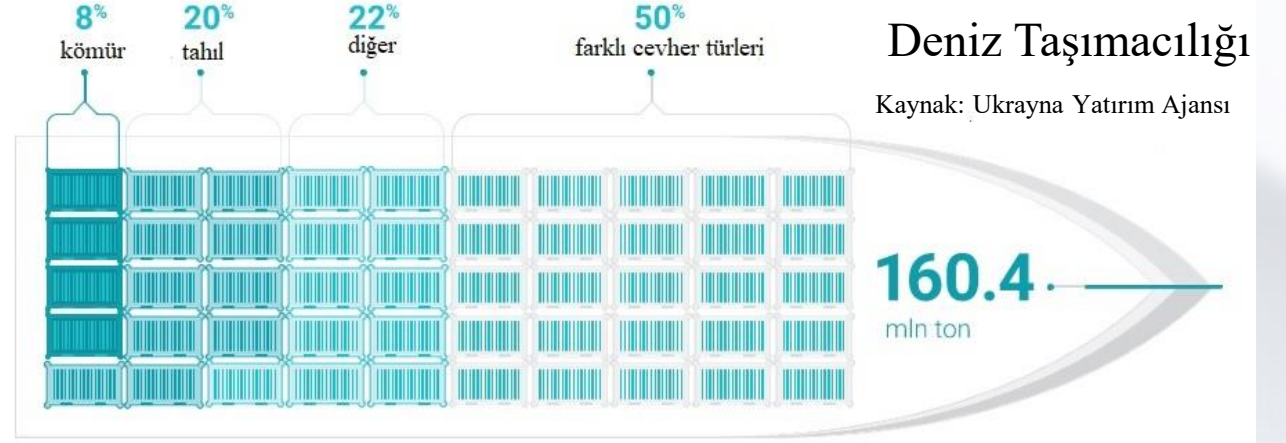
Altyapı

- Ukrayna, 170.000 km'den fazla geniş bir karayolu ağına sahiptir.
- Son yıllarda devlet politikası ülkenin altyapısına odaklanmış ve karayolu ağına yeni yatırımlar çekmek için uluslararası ajansların kaynaklarını ve yabancı ülkeler ile işbirliğini başarıyla harekete geçirmiştir.
- Ukrayna'da yaklaşık 6,8 milyar doların üzerinde bir değer ile 200'den fazla proje Türk müteahhitlik firmalarımız tarafından tamamlanmıştır.



T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

Ukrayna'nın avantajı, Akdeniz ve Atlantik okyanusuna yıl boyunca erişim sağlayan ılık Karadeniz suyu limanlarıdır.



Ukrayna limanlarının işlenmiş kargo cirosu (2019)



Kara Taşımacılığı



- Ukrayna- Türkiye arasında 2019 yılında 24.500 tır dış ticaretimize katkı sağlamış ve Ukrayna'nın lojistik anlamında en önemli transit ülkelerinden biri olması sebebiyle Türkiye'den kalkan 23.000 tırda üçüncü ülkelere Ukrayna üzerinden geçmiştir.

Kaynak: UND



T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

UKRAYNA FIRSATLAR, SORUNLAR, TEHDİTLER

DİJİTALLEŞME VE UKRAYNA PAZARI



Pazara Girişte Dijital Faaliyetlerin Desteklenmesi

Sanal Fuar Katılım Desteği

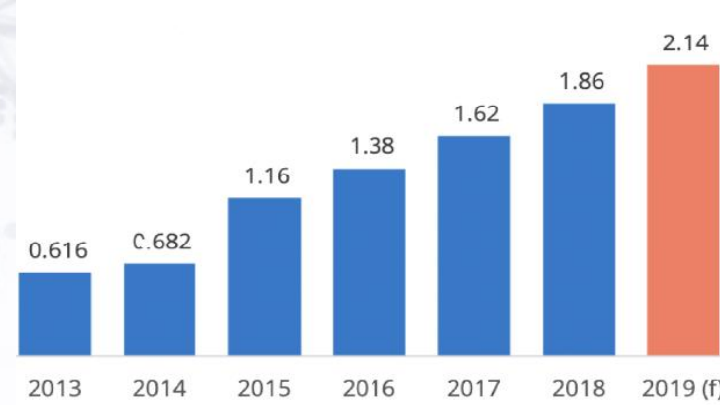


- Firmalarımızı e-ihracata özendirmek amacıyla e-ticaret sitelerine üyelik giderlerini 2020 yılı için %80, takip eden yıllarda %60 oranında desteklenecek.
- Sanal ticaret heyetleri ve sanal fuarlara katılım için iş dünyamızı temsil eden çatı örgütlerin yapacakları masraflar ve sanal fuar organizasyonları giderler de %50 oranında desteklenecektir.

Pazara Girişte Sınır Ötesi e-Ticaret

- E-Tüketici sayısı:** Toplam tüketicilerin %22'si internet üzerinden çevrimiçi alışveriş yapmaktadır.
 - E-GDP:** GSYH içinde e-ticaretin payı %1,9
 - E-ticaretin yıllık büyüme oranı :** %15
- İnternet penetrasyonu: %67

Ukrayna B2C (İşletmeden Tüketicie) E-Ticaret Hacmi (2013-2019) Milyar Avro



Ukrayna'da çevrimiçi tüketicilerin alışveriş yaptığı ilk üç e-ticaret platformu

- ✓ [OLX](#) (Çevrimiçi tüketicilerin %40,4)
- ✓ [Rozetka](#) (% 32,5)
- ✓ [Prom](#) (%26,5)

Kaynak: E-commerce Europe



TURBO REJİM

Ukrayna Dönüşüm

 **AB
Entegrasyonu**

- ✓ AB ile Ortaklık Anlaşması ve Derin ve Kapsamlı Serbest Ticaret Anlaşmasının imzalanmasının ardından, Ukrayna kurallarını ve düzenlemelerini AB mevzuatına uyum adımları

Özelleştirme

**İmtiyaz
Yasası**

- ✓ Kanun ile Ukrayna'nın yatırım çekiciliğinin artırıldığı ve limanlar, havaalanları, yollar gibi ülke altyapısının modernizasyonu projelerinin önünün açılmıştır.
- ✓ İmtiyaz Kanunu ile kamu-özel sektör ortaklığına dayanan PPP projelerinin ülkede giderek daha da önem kazanacağına Ukrayna Hükümeti tarafından dikkat çekilmektedir.

**Finans
Sektörü
Gelişmeleri**

- ✓ Bankacılık Reformu

**İşletmelerin
Desteklenmesi**

- ✓ Erişilebilir Krediler % 5-7-9" Programı
- ✓ Ukrayna Start-up Fonu (Fintech, e- ticaret, Yapay Zeka, Nesnelere İnterneti Projeleri)

**Arazi
Reformu**

- 31 Mart 2020'de Ukrayna'da tarımsal amaçla kullanılan arazi satış moratoryumu 10.10.2019 tarihli 2178-10 sayılı Yasa Ukrayna Parlamentosu tarafından onaylanan yasa ile kaldırılmıştır.

Ukrayna – Avrupa Entegrasyonu ve Türkiye - Ukrayna Serbest Ticaret Anlaşması

AB- Ukrayna DCFTA (2016) ve Etkisi



- AB ile Ukrayna arasında imzalanan Derin ve Kapsayıcı Serbest Ticaret Alanı (DCFTA) anlaşması 2016 yılı başında yürürlüğe girmiştir. bu tarihten itibaren kademeli olarak AB ile Ukrayna arasındaki gümrük vergilerinin düşürülmesi öngörülmüştür. Anlaşmada, gümrük vergilerinin yanı sıra hizmetler ve kamu alımlarındaki kısıtlamaların da kaldırılması hedeflenmiştir.
- AB ile Ukrayna arasında yürürlüğe giren anlaşmadan sonra iki taraf arasındaki ticaret hacminde önemli ölçüde artış yaşanmıştır. 2015-2019 yılları arasında Ukrayna'nın AB'ye ihracatı %62 artışla 23,2 milyar USD olurken, aynı süreçte Ukrayna'nın AB'den ithalatı ise %78 artışla 27,4 milyar USD seviyesine yükselmiştir.

Türkiye - Ukrayna Serbest Ticaret Anlaşması



- Ukrayna ile STA müzakereleri 2011 Aralık'ta başlatılmış olup, bugüne kadar 11 müzakere turu ile tarım, hizmetler ticareti ve mal ticaretinin serbestleştirilmesine ilişkin altı ara oturum gerçekleştirilmiştir. Müzakerelere 2014-2016 yılları arasında ara verilmiş olup, son müzakere turu 20 Ocak 2020'de Ankara'da gerçekleştirilmiştir.
- 3 Şubat 2020 tarihinde Kiev'de yapılan Türkiye-Ukrayna Yüksek Düzeyli Stratejik Konsey toplantısında iki ülke devlet başkanlarınca alınan karar doğrultusunda müzakerelerin bu yılın sonuna kadar tamamlanması hedeflenmektedir.
(İkili Dış Ticaretimizin 10 milyar dolara yükseltilmesi hedefi)



T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

FIRSATLAR & SORUNLAR



Güçlü Yönler/ Fırsatlar	
İçsel Güçlü Yönler	Dışsal Fırsatlar
Turbo Reform Rejiminin ülkede uygulanması (dönüşüm+yapısal reformlar)	Avrupa ve Asya arasındaki ticaret akışlarındaki artış
Verimli yüksek kaliteli üretim üssü	Doymuş Avrupa pazarları (aşırı kapasite ve serbest tarım arazisi eksikliği)
42 milyon nüfuslu gelişmiş beşeri sermaye	Kaliteli Ukrayna malları (öz. gıda ürünleri, demir-çelik ve ahşap ürünler) için Avrupa ve dünyada talep artışı
100'den fazla küresel şirketin Ukrayna'da sahip olduğu Ar-Ge tesisleri	AB'ye daha fazla entegrasyon (ekonomik, finansal, altyapı)
Avrupa'nın en büyük yeraltı gazları depolama tesisleri (AB-28 kapasitesinin 1 / 3'ü)	Avrupa'da nitelikli iş gücü ihtiyacı
47 ülkeyle 17 STA (Ortaklık Anlaşması dahil) ve AB ile DCFTA)	Yüksek Teknolojili Ürünlere Artan Dünya Talebi
Stratejik coğrafi konum, Avrupa ve Asya'nın kesişme noktası	Ukrayna'nın özellikle tarımsal ürünlerine karşı artan dünya talebi

Zayıf Yönler ve Tehditler	
İçsel Zayıflıklar	Dışsal Tehditler
Hukukun üstünlüğü ilkesinin yeni yeni gelişmesi ve yolsuzluk riski	Rusya'nın Ukrayna'nın gaz kaynaklarına baskı uygulayabilecek "Nord Stream 2" nin lansmanı
İç pazarın görece düşük satın alma gücü	Fosil yakıt fiyatları (petrol ve gaz)
Beyin Göçü- Ukraynalıların yüksek ölçekte AB ülkelerine göç etmesi	Küresel emtia fiyatları karşısında Ukrayna'nın önemli ihracat kalemlerindeki kırılganlık (tarımsal gıda, metaller)
Sürekli değişen politik ortam	Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik saldırganlığı
Günün gereklilerine cevap vermeyen eskimiş altyapı sorunu	Komşu ülkeler tarafından Ukrayna işgücünün ekonomik açıdan görece ucuz cazibesi
Bazı sektörlerde monopol yapı	
Ucuz finansmana çoğunlukla sınırlı erişim	

Kaynak: Ukrayna Yatırım Ajansı



T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

Gündemdeki Konular (Aralık 2020)



- Kamu- Özel Sektör Projeleri (PPP) Ortaklıklar



- *3760 sayılı Özel Yatırımlar ile Birlikte Yatırım Projeleri için Devlet Destekleri'nin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı* 21 Temmuz 2020 tarihinde Ukrayna Meclisi'ne iletilmiştir. Yasa Kapsamında; %30'a kadar finansal ve diğer teşvik araçları ile yatırımlarda devlet katkısı (vergi muafiyeti, yeni ekipman ve bileşenlerinin ithalat vergisinden muafiyeti; arazi tahsisi, otoyollar, iletişim hatları, ısı, gaz, su ve elektrik, kamu hizmetleri dahil olmak üzere altyapının inşası)



- Gündemde Yatırım İmkanları ve Projeleri yer alan yatırım projeleri ve detayları için <https://ukraineinvest.gov.ua/guide/>



TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

TEŞEKKÜRLER

KIEV TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ (kiev@ticaret.gov.tr)

ODESA TİCARET ATAŞELİĞİ (odesa@ticaret.gov.tr)
